

Spis treści

PRZEDMOWA	9
ROZDZIAŁ I. WSTĘP DO PRAWOZNAWSTWA	11
1. POJĘCIE PRAWA	11
1.1. Prawo pozytywne a prawo natury	12
1.2. Prawo a moralność	13
1.3. Świadomość prawna	16
1.4. Norma prawna	17
1.4.1. Struktura normy prawnej	18
1.4.2. Normy imperatywne i dyspozytywne	20
1.5. Przepis prawny	21
1.6. Stosunek prawny	22
1.7. Zdarzenie prawne	24
2. ŹRÓDŁA PRAWA	25
2.1. System źródeł prawa	26
a) Konstytucja. b) Ustawa. c) Ratyfikowana umowa międzynarodowa	
d) Rozporządzenie. e) Uchwała. f) Zarządzenie. g) Instrukcja. h) Inne	
źródła prawa.	
3. AKT NORMATYWNY I JEGO PUBLIKACJA	34
3.1. Porządkowanie prawa	40
4. STOSOWANIE PRAWA	42
5. WYKŁADNIA PRAWA I JEJ RODZAJE	44
6. LUKI W PRAWIE	48
7. DOMNIEMANIA	51
8. KOLIZJE NORM PRAWNYCH	52
9. PRAWORZĄDNOŚĆ I PAŃSTWO PRAWA	55
10. SYSTEM PRAWA	57
10.1. Pojęcie systemu prawa	57
10.2. Prawo publiczne i prawo prywatne. Prawo materialne i prawo for-	
malne	59
10.3. Podział prawa na gałęzie (działy)	60
10.4. Prawo międzynarodowe	65
ROZDZIAŁ II. PRAWO KONSTYTUCYJNE	67
1. MONTESKIUŚZOWSKA ZASADA PODZIAŁU WŁADZ	67
2. ORGAN PAŃSTWOWY	68
3. SEJM I SENAT	69

4. PREZYDENT	72
5. RADA MINISTRÓW	74
6. TRYBUNAŁ KONSTYTUCYJNY	75
7. TRYBUNAŁ STANU	77
8. RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH	78
9. NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI	79
10. SAMORZĄD TERYTORIALNY	80
11. TERENOWE ORGANY ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ	85
12. SĄDY. a) Wymiar sprawiedliwości. b) Sądy powszechne. c) Sąd Najwyższy. d) Naczelny Sąd Administracyjny. e) Sądy polubowne	88
13. PROKURATURA	94
14. POMOC I OBSŁUGA PRAWNA	95
ROZDZIAŁ III. PRAWO ADMINISTRACYJNE	99
1. ADMINISTRACJA I PRAWO ADMINISTRACYJNE	99
2. ORGAN ADMINISTRACYJNY	100
3. STOSUNEK ADMINISTRACYJNOPRAWNY	102
4. PRAWNE FORMY DZIAŁANIA ADMINISTRACJI	102
5. AKT ADMINISTRACYJNY	106
5.1. Rodzaje aktów administracyjnych	107
5.2. Ważność i wadliwość aktu administracyjnego	109
6. POSTĘPOWANIE ADMINISTRACYJNE OGÓLNE	110
6.1. Zasady postępowania administracyjnego	111
6.2. Przebieg postępowania administracyjnego	113
6.3. Sądowa kontrola decyzji administracyjnych	116
6.4. Skargi i wnioski	117
7. POSTĘPOWANIE W SPRAWACH O WYKROCZENIA	118
8. POSTĘPOWANIE EGZEKUCYJNE W ADMINISTRACJI	119
ROZDZIAŁ IV. PRAWO CYWILNE – CZĘŚĆ OGÓLNA	123
1. POJĘCIE I SYSTEMATYKA PRAWA CYWILNEGO	123
2. ŹRÓDŁA PRAWA CYWILNEGO. a) Akty normatywne. b) Zwyczaje. c) Zasady współżycia społecznego	126
3. STOSUNEK CYWILNOPRAWNY	131
4. PRAWO PODMIOTOWE	131
5. PRZEDMIOTY STOSUNKÓW CYWILNOPRAWNYCH.	134
a) Rzeczy. b) Części składowe rzeczy i przynależności. c) Pożytki. d) Przedmioty materialne nie będące rzeczami. e) Przedmioty niematerialne. f) Przedsiębiorstwo. g) Majątek i mienie .	
6. OSOBY FIZYCZNE. a) Zdolność prawna. b) Zdolność do czynności prawnych	140

7. OSOBY PRAWNE	143
a) Pojęcie osoby prawnej. b) Powstanie i ustanie osoby prawnej. c) Zdolność prawna i zdolność do czynności prawnych. d) Rodzaje osób prawnych.	
8. CZYNNOŚCI PRAWNE	148
8.1. Pojęcie i rodzaje czynności prawnych	148
8.2. Ważność czynności prawnej	151
8.3. Forma czynności prawnych	152
8.4. Wady oświadczenia woli	153
8.5. Zawarcie umowy	155
9. PRZEDSTAWICIELSTWO	157
10. PRZEDAWNIECIE ROSZCZEŃ	159
ROZDZIAŁ V. PRAWO RZECZOWE	163
1. WŁASNOŚĆ	163
1.1. Nabycie i utrata własności	165
1.2. Współwłasność	170
1.3. Ochrona własności	171
2. UŻYTKOWANIE WIECZYSTE	171
3. OGRANICZONE PRAWA RZECZOWE	173
4. UŻYTKOWANIE	174
5. SŁUŻEBNOŚĆ	175
6. ZASTAW	175
7. SPÓŁDZIELCZE OGRANICZONE PRAWA RZECZOWE	176
8. HIPOTEKA	177
9. KSIĘGI WIECZYSTE	178
10. POSIADANIE I DZIERŻENIE	180
ROZDZIAŁ VI. ZOBOWIĄZANIA	183
1. ISTOTA ZOBOWIĄZANIA	183
2. WIELOŚĆ DŁUŻNIKÓW ALBO WIERZYTELI	185
3. ŚWIADCZENIE JAKO PRZEDMIOT ZOBOWIĄZANIA	186
4. SZKODA I JEJ WYSOKOŚĆ	188
5. ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA SZKODĘ	190
6. POWSTANIE ZOBOWIĄZAŃ	192
6.1. Umowa jako źródło zobowiązań	192
6.2. Czynny niedozwolone	197
6.2.1. Odpowiedzialność za własne czyny	198
6.2.2. Odpowiedzialność za cudze czyny	201
6.2.3. Odpowiedzialność Skarbu Państwa za szkody wyrządzone przez funkcjonariuszy	202
6.2.4. Odpowiedzialność za zwierzęta i rzeczy	204

6.2.5. Odpowiedzialność przedsiębiorstw stosujących siły przyrody oraz posiadaczy mechanicznych środków komunikacji	205
6.3. Inne zdarzenia powodujące powstanie zobowiązań	206
7. WYKONANIE ZOBOWIĄZAŃ	208
7.1. Zasady ogólne	208
7.2. Miejsce i czas wykonania zobowiązania	210
7.3. Wykonanie zobowiązań z umów wzajemnych	211
7.4. Dowód wykonania zobowiązań	211
8. SKUTKI NIEWYKONANIA ZOBOWIĄZAŃ	211
8.1. Przesłanki odpowiedzialności	212
8.2. Ciężar dowodu	213
8.3. Niemożliwość świadczenia	214
8.4. Opóźnienie i zwłoka dłużnika	215
8.5. Kara umowna	216
9. WYGASNIĘCIE ZOBOWIĄZAŃ	217
10. ZMIANA WIERZyciela LUB DŁUŻNIKA	220
11. WYBRANE TYPY UMÓW	221
11.1. Umowa sprzedaży	221
11.2. Umowa dostawy	229
11.3. Umowa o dzieło	230
11.4. Umowa najmu	232
11.5. Umowa dzierżawy	234
11.6. Umowa użyczenia	235
11.7. Umowa pożyczki	236
11.8. Umowa rachunku bankowego	236
11.9. Umowa zlecenia	237
11.10. Umowa agencyjna	239
11.11. Umowa komisu	241
11.12. Umowa przewozu	242
ROZDZIAŁ VII. PRAWO PRACY	247
1. PRZEDMIOT I ŹRÓDŁA PRAWA PRACY	247
2. STOSUNEK PRACY	251
2.1. Rodzaje stosunków pracy	253
3. UMOWA O PRACĘ	255
4. ROZWIĄZANIE UMOWY O PRACĘ	257
4.1. Rozwiązanie umowy o pracę za porozumieniem stron	257
4.2. Rozwiązanie umowy o pracę za wypowiedzeniem	258
4.3. Rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia	261
4.4. Wygaśnięcie umowy o pracę	263
5. OBOWIĄZKI PRACODAWCY I PRACOWNIKA	264

6. WYNAGRODZENIE ZA PRACĘ	268
7. CZAS PRACY	272
8. URLOPY WYPOCZYNKOWE	275
9. OCHRONA PRACY KOBIET I MŁODOCIANYCH	278
10. BEZPIECZEŃSTWO I HIGIENA PRACY	282
ROZDZIAŁ VIII. PRAWO FINANSOWE	287
1. POJĘCIE FINANSÓW I PRAWA FINANSOWEGO	287
2. PRAWO BUDŻETOWE	288
3. PRAWO PODATKOWE	291
3.1. Podatek dochodowy od osób fizycznych	301
3.2. Podatek dochodowy od osób prawnych	308
3.3. Podatek od towarów i usług (VAT) oraz podatek akcyzowy	314
4. PRAWO DEWIZOWE	321
5. PRAWO CELNE	326
ROZDZIAŁ IX. PRAWO KARNE	339
1. POJĘCIE PRAWA KARNEGO	339
2. USTAWA KARNA I JEJ OBOWIĄZYWANIE	342
2.1. Obowiązki ustawy karnej pod względem czasu	343
2.2. Obowiązki ustawy karnej pod względem miejsca	344
2.3. Inne zagadnienia związane z obowiązywaniem ustawy	346
3. POJĘCIE PRZESTĘPSTWA	348
3.1. Klasyfikacja przestępstw	350
3.2. Ustawowe znamiona przestępstwa	353
3.3. Formy popełnienia przestępstwa	356
4. WINA	360
4.1. Wina umyślna	360
4.2. Wina nieumyślna	361
5. WYŁĄCZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI KARNEJ	363
5.1. Okoliczności wyłączające bezprawność czynu	363
a) Obrona konieczna. b) Stan wyższej konieczności. c) Działanie w granicach uprawnień lub obowiązków. d) Zgoda pokrzywdzonego. e) Rozkaz przełożonego. f) Dozwolone ryzyko.	
5.2. Okoliczności wyłączające winę	368
a) Niepoczytalność. b) Błąd.	
6. JEDNOŚĆ I WIELOŚĆ CZYNÓW PRZESTĘPNYCH	370
7. KARA	372
7.1. Kary i środki karne	377
a) Kary. b) Środki karne	
7.2. Wymiar kary i środków karnych	381
a) Nadzwyczajne obostrzenie kary. b) Nadzwyczajne złagodzenie kary.	

8. WARUNKOWE UMORZENIE POSTĘPOWANIA	383
9. WARUNKOWE ZAWIESZENIE WYKONANIA KARY	384
10. WARUNKOWE PRZEDTERMINOWE ZWOLNIENIE	386
11. ULASKAWIENIE. AMNESTIA. ABOLICJA	387
12. PRZEDAWNNIENIE I ZATARCIE SKAZANIA	388
13. ŚRODKI ZABEZPIECZAJĄCE	391
14. PRZESTĘPSTWA PRZECIWKO INSTYTUCJOM PUBLICZNYM	392
15. PRZESTĘPSTWA PRZECIWKO OBROTOWI PIENIĘDZMI I PA- PIERAMI WARTOŚCIOWYMI	396
16. PRZESTĘPSTWA PRZECIWKO WIARYGODNOŚCI DOKUMEN- TÓW	397
17. PRZESTĘPSTWA PRZECIWKO MIENIU	399
18. PRZESTĘPSTWA PRZECIWKO OBROTOWI GOSPODARCZEMU ..	404
WYBRANA LITERATURA	411